

ZAJÍMAVOST

Hotel ve skále

Víte, kde leží nejbezpečnější hotel na světě? Hluboko v alpském masívu Sv. Gottharda v centrálním Švýcarsku, chráněný zhruba 800 m skály. Jmenuje se La Claustra a nachází se zhruba 10 minut nad Andermattem, železniční stanicí uprostřed trasy Ledovcového expresu. La Claustra, kdysi tajný vojenský objekt, se dnes snaží aby se o něm co nejvíc vědělo. Do někdejšího areálu chodeb a jeskyní, přibýly jakési vestavěné obytné buňky. Je zde sice jen 20 pokojů, ty se však pyšní velmi speciálním ubytováním. Sotvakde jinde na světě najdete čtyřhvězdičkový hotel s pokoji bez oken a koupelnou i toaletami na chodbě.

www.laclaustra.ch

FOTO: STS

→ lometů sjezdovek (na některých se lyžuje i v létě) a cyklistických i turistických stezek. Kdo se necítí na pochodová cvičení, toho vyveze až do výšky 3000 metrů nad mořem hned z nádraží vlak (na Gornergat), nebo z druhého konce obce bezmála do 4000 metrů lanovka (na Malý Matterhorn).

Kolem vinohradů

Samotný Ledovcový expres každý den zrána vyjíždí opačným směrem, do údolí. Z 1600 metrů, v nichž leží Zermatt, během hodinové pouti divokým údolím říčky Mattervispy klesne takřka o kilometr níž, do Vispu. Hned po startu se nezapomeňte naposledy pokochat Matterhornem, tedy pokud se vám vůbec v mracích odhalí. Z vlaku však není jeho zub ve výšce 4478 metrů ani za jasného počasí příliš vidět, problematiku sotva třikrát ve střešním panoramatickém okně vagonu 1. třídy. Trochu déle lze pozorovat aspoň jeho bratříčka, Malý Matterhorn, tyčící se do výše 3884 metrů. Ještě že nalevo viditelně září vždy bělostný štít Weisshornu (4506 m).

Skály záhy střídají nejprve malé vinice kolem Vispu (zdejší Visperterminen ve 1100 m je vůbec nejvyšší ležící evropskou vinicí), jež posléze v údolí řeky Rhony přecházejí v nekonečné vinohrady. Ale to už Ledovcový expres po zhruba 90 minutách přistává v Brigu. Ten je východním bodem do Simplonského průsmyku a Napoleon tu před stovkami let poprvé překročil Alpy. Poklidnému městu vévodí dvě dominanty, vzdálené od sebe sotva 10 minut loudavě

chůze: hrad Stockalper a železniční stanice. Soukromá úzkokolejka Matterhorn Gotthard Bahn, která obsadila se svými nástupišti ulici před nádražím, se tu kříží s rychlíkovou trasou mezi Bernem a Milánem.

Po zastávce v Brigu pokračuje Ledovcový expres dál na východ, opouští kanton Wallis a blíží se pomalu ke Graubündenu. S nastupujícím polednem začíná být problém najít volné místo v restauračním voze. Bez rezervace je to skoro nemožné, a tak nezbyvá než vzít zavděk obloženými bagetami z vlakového minibaru. „Od roku 2006 nasadíme na trasu čtyři úplně nové vlaky, v nichž se bude jídlo servírovat cestujícím přímo na místo,“ slibuje mluvčí drah Härtli. Letos je však ještě na skvělá jídla palubních kuchařů v přepočtu za nějakých 400 až 600 korun tlačence u několika stolků v jediném mahagonovém vagonu. Něco tu však bije do očí svou nepatřičností: křivé sklínky na víno. V Ledovcovém expresu mají zkosenou stopku, abyste si je mohli při stoupání v horách natáčet podle potřeby a víno se nerozlilo. Zvláště při stoupání z Andermattu do průsmyku Oberalp k nejvyššímu bodu trasy (2033 m) dojde jejich smysl každému...

Bez ledovců

Vlak už zase notně klesl, v Disentisu jej přebírá četa Rhätské dráhy, a opět cosi nehraje. No jistě! Jedete přece Ledovcovým expresem a ještě jste neviděli ledovce! Tak tedy upřímně: z vlaku je nezaléd-

nete. Kdysi to možné bylo. Když vlak v roce 1930 startoval, stoupal okolo Rhonského ledovce k průsmyku Furka. Protože však tahle trať je v zimě neprůjezdná, vznikl časem v těchto místech tunel a z někdejší železnice Furka zbyla jen letní atrakce pro milovníky parních vlaků: je to jedna z velmi mála tratí ve Švýcarsku, která postrádá elektrické vedení.

Abyste zahlédli ledovce dnes, musíte někde na cestě z Ledovcového expresu vystoupit a vydat se na túru. Například ještě před startem z Zermattu ke Gornerkému ledovci, z Fiesche k Aletschskému, nebo z Andermattu právě k Rhonskému.

Za půlku své pouti vlak střídá povodí: probil se jižními alpskými svahy z údolí Rhony k jinému evropskému veletoku, Rýnu. Jeho hlubokým kaňonem se trať krouží před příjezdem do Churu. A odtud se souprava znovu zakousne do hor, směrem ke Sv. Mořici. Mine obec Thusis, populární sochami cestovatelů na nádraží a blíží se k vrcholu trasy: Landwasser viaduktu. Pravotočivý kamenný most se šesti oblouky se ve čtvrtkruhu klene vysoko nad údolím a vede rovnou do tunelu ve skále. A pak je tu ještě lahůdka před cílem: unikátní Albulská železnice. Z obce Bergün vystupují koleje během 12 km o 400 m do Predy bez pomoci zubačky díky sestavě spirálových tunelů a viaduktů.

Strávili jste den ve vlaku, zdolali jste 291 mostů a 91 tunelů. Jste v cíli, vítá vás Svatý Mořic. ●

ZDENĚK JANKOVSKÝ

ATRAKCE

Sáňkování na silnici

Lákavou zimní atrakcí je sáňkování na silnici mezi obcemi Preda a Bergün, šikovně využívající albulské trati Rhätské dráhy. Na šestikilometrové trase s převýšením 400 metrů se sáňkuje od 10 hodin do půlnoci. Večer je trať osvětlená, mezi startem a cílem jezdí v půlhodinovém intervalu sáňkařský vlak. Funguje tu několik půjčovan saní (od 300 korun na den).

INFORMACE

www.MySwitzerland.com
www.svycarsko.info
www.glacierexpress.ch
www.sbb.ch
www.swiss.com
www.valaistourism.ch